

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Rozinay István*

Cím: *A Károly körút*

Forrás: *Építő Ipar - Építő Művészet*

Brv.

(Hely)

1928. 8. 15.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(C)

Osztályozás

Tárgy

725.092.1

Hely

Károly körút

Idő

"1928"

Személy

A Károly körút.

Budapest legszembeszökőbb szépséghibája a Károly körút, nem csupán azért, mert a VII. kerület felőli ház-sorát legnagyobb részét régi s a lebontásai főkéletesen megért épületek képezik és a Belváros felőli oldallal két-féleképpen is divergál az elképzelhető legművésziertlenebb városképet alkotva, de legfőbbképen azon oknál fogva, mert a városnak központját képezi, egyúttal pedig annak legforgalmasabb útvonala.

Azon körülményből, hogy az Anker biztosító intézet

épületét, valamint a Barkóczy-féle házat is úgy állították oda, hogy azoknak Károly-körúti homlokzata az átellenes házsorral nem párhuzamos, hanem beleillesztették a Károly körút jelenlegi lehetetlen építési vonalába, azt kell következtetni, hogy akkor, annak mostani összevisszaságát vélték a jövőre nézve is megtartandónak.

Ha ezen szándék illetékes helyen még ma is fennállana, végzetes hiba lenne, melynek nem szabad megtörténnie, mert az ilyfajta hibákból már több van az elégnél.

A két említetten kívül a Wesselényi utca és Károly körút sarkán épült, eredetileg 4, de most már 5 emeletes

Dreher-féle ház a harmadik, mely az utóbbi útvonal szabályozásánál figyelmet igényel.

Míg a belvárosfelőli oldal kiépült, — bár a Központi városház jelentéktelen homlokzata miatt annak szépsége nem áll arányban kedvező és központi fekvésével — addig az átellenes, vagyis szabályozásra szoruló oldalon a fentebb említett három épületen kívül nem épült semmi, még a régi jó időkben sem, ami elég feltűnő jelenség. Azt hiszem, hogy általános szabályozási terv hiányában ma nem igen tudja senki, hogy hogyan építkezzék, s igen valószínű, hogy ezen körülmény talán nem is utolsó oka ezen útvonal pangásának.

Ha a Barkóczy-féle ház nem volna olyan lehetetlen módon odaállítva, a feladat igen egyszerűen és szépen és pedig számottevő költség nélkül meg volna oldható, csak a Király utca és Károly körút vagyis az Orczy-féle ház által képezett sarokponttól kiindulva kellene az építési vonalat a belvárosi oldal vonalával párhuzamosan addig továbbvezetni, míg a Dohány uccával találkozik, ami körülbelül a már fentebb említett Dreher-háznál történnék meg. A mellékelt tervvázlaton az új építési irányt szaggatott vonal jelzi.

Ez által egy nagyon gyengén, alig észrevehetően ívelt, mintegy 70—75 m. széles impozáns útvonal keletkezne, mely 4—6 sor fával, s cseriékkel helyesen beültetve csaknem egy teret volna hivatva pótolni, amelyen igen célszerűen volna elrendezhető egy gyermek-játszóhely, 1—2 szobor és szökőkút, 1—2 újságárús valamint üdítőital-bódé stb.

Tulajdonképpen ez volna a racionális és helyes megoldás, mely a város szépítéséhez igen hatásosan hozzájárulna. Utóvégre is ha lehetséges volt a Kossuth Lajos utca kiszélesítését keresztülvinni, talán ez is menne, hiszen ez esetben sokkal kisebb áldozatról volna szó, s nem lenne szükség az egész műveletet egyzerre végrehajtani, csak esetről-esetre előforduló építkezések alkal-

Budapestre vonatkozó újságcikkek

mával. Egyelőre csak az volna szükséges, hogy az építési vonal ily értelemben megállapíttassék. Így aztán a Barkóczy-féle ház uccái részének lebontása és újból való felépítése akkorra (talán jobb időkre) maradhatna, ha a többi már újra épült.

Bár ez volna az igazán helyes megoldás, jelenlegi szűkös viszonyaink között sajnos alig remélhető, hogy ezen terv meg legyen valósítható.

Szerencsére kínálkozik egy másik is, mely szépség tekintetében meg sem közelíti ugyan az előbbit, meg van azonban azon jó tulajdonsága, hogy nemcsak semmibe sem kerül, de még pénzt hozna a konyhára. Mellékelt (dal) vázlaton ezen megoldás is fel van tüntetve. A világosabb részek a jelenleg is beépített területek, míg a sötétebbek a mostani úttestből el volnának veendő, s beépítendő.

Ezen megoldásnál a Barkóczy-féle ház volna a kiindulási pont, s ettől mindkét irányban a belvárosi oldallal párhuzamosan haladna az új építési vonal. a Király és Dob uccánál pedig a szélesebb úttestbe való átmenet a mellékelt vázlaton feltüntetett módon történék. Itt semmiféle épületnek erőszakos lebontására nem volna szükség, csak alkalomadtán helyezettnek az ujonnan épülő házak az új építési vonalra.

Az igaz, hogy a Barkóczy-háznak — miután az átellenes oldallal nem párhuzamos — észak felőli vége 1—1½ m-el ki fog ugrani az építési vonalból. Ezen állapot talán el volna viselhető 50—100 évig, ha elgondoljuk, hogy a Károly körutat jelenlegi mivoltában sokkal hosszabb idő óta eltűrtük.

Egyébként ezen is lehetne segíteni, ha az ujonnan beépítendő területekért befolyó összeg ezen épület uccafelőli részének olyforma megamputálására fordíthatnák, miként ez annakidején a Kossuth Lajos-uccai Dreher-palotával történt.

A szabályozásnak imént vázolt foganatosítása esetén a Király és Dob uccának a Károly körútba való torkolása kissé szabálytalan lenne ugyan, de ez az adott viszonyok között el nem kerülhető, s nem is volna oly nagy baj, — sőt talán némi felelősséget hozna a sablonos és egyhangú útvonalakba.

Akár egyik, akár a másik módon történék a szabályozás, ez nem volna akadálya sem a Király, sem pedig a Dob ucca kiszélesítésének, sőt a tervezett Erzsébet sugár út megépítésének sem.

Nagy örömmre szolgálna, ha a mellékelt kis vázlat a kartársak valamelyikét helyesebb megoldásra inspirálná.

Rozinay István.